

Jämställdheten mellan könen i EU når en ny milstolpe: sker framstegen i allt snabbare takt?

För tio år sedan införde EIGE jämställdhetsindexet som ett riktmärke för jämställdheten i EU. Utifrån varje upplaga av indexet har man kunnat dra mer eller mindre samma slutsats: framstegen sker i snigelfart. I årets upplaga av indexet ser vi dock **den största årliga ökningen i den totala poängen i indexets historia: EU får 70,2 poäng av 100!**

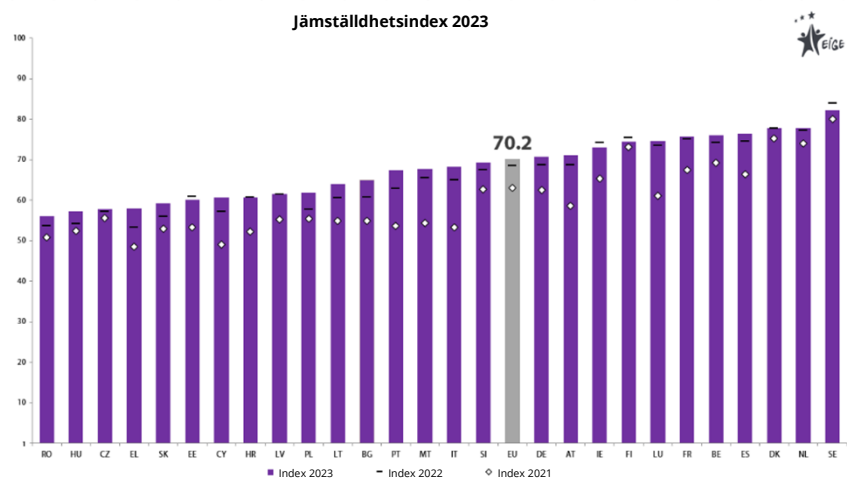
Men som alltid finns det en verklighet bakom siffrorna – och den är mer nyanserad än så.

”Under årens lopp har EU gjort framsteg vad gäller jämställdhet mellan könen. Men vi är också medvetna om att dessa framsteg inte är tillräckliga och att det är lätt hänt att den positiva trenden bryts. I dag är det bara Sverige som når över 80 poäng i indexet och sakta men säkert rör sig mot jämställdhet mellan könen. Sverige utgör endast 2 procent av EU:s befolkning. Det kommer alltid att finnas ursäkter för att nedprioritera jämställdhetsarbetet. Vi kan inte låta det hända, utan det gäller att agera nu! Tillsammans – på alla nivåer. Det är viktigt att vi firar framgångarna, oavsett hur stora eller små de är. Det är det som kommer att göra att vi kan ta #3StepsForward.” – Carlien Scheele, EIGE:s direktör

70,2 poäng – men inget utrymme för självbelåtenhet

Länderna med bäst resultat i indexet, såsom Sverige, Nederländerna och Danmark, fortsätter att gå i bräschen, på samma sätt som de har gjort i mer än tio år.

Men antingen har framstegstakten avstannat för dessa länder, eller så har de tappat poäng, vilket är fallet för Finland och Frankrike. Detta visar tydligt att framstegen inte kan tas för givna. De måste förankras och åtföljas av åtgärder för att kunna upprätthållas.

Om vi sedan tittar på länder som Italien, Portugal, och Malta, kan vi konstatera att de, trots att deras poäng ligger under EU-genomsnittet, har gjort stora förbättringar vad gäller jämställdhet mellan könen under de senaste tio åren. När länderna vidtar åtgärder kan vi alltså se att framstegen sker i allt snabbare takt.

Vilka förändringar har skett?

Tidsaspekten – oavlönat omsorgsarbete är fortfarande ojämnt fördelat mellan kvinnor och män

Könsskillnaderna inom omsorgen minskar. Men detta beror inte på att män gör mer av omsorgsarbetet, utan på att kvinnor gör mindre. Denna förändring kan bero på tekniska hjälpmedel, hemleveranstjänster eller ökad sysselsättning bland kvinnor. Med hjälp av tekniken kan vissa förändringar ske genom att en del av omsorgsuppgifterna omfördelas. Men det kommer också att krävas strukturella förändringar för att uppnå bestående förändring. Enligt Claudia Goldin, professor i ekonomi och Nobelpristagare 2023,

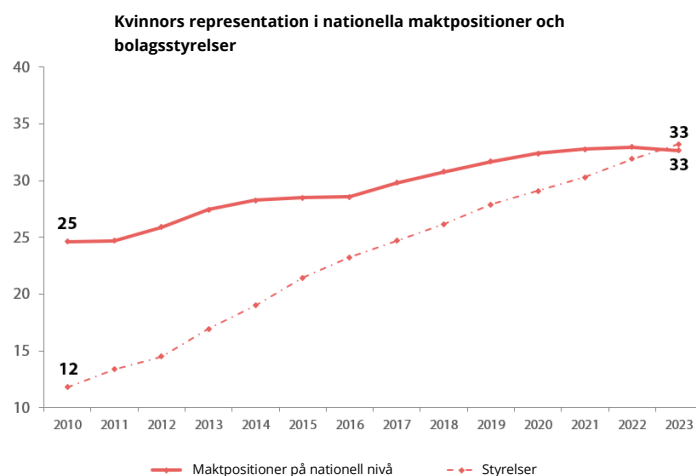
kommer vi ”aldrig att uppnå jämställdhet mellan könen förrän vi också kan konstatera rättvisa parrelationer”.

Maktaspekten – framsteg har gjorts vad gäller bolagsstyrelserna, men inte i lika hög grad vad gäller maktpositioner på nationell nivå

För första gången på tio år är andelen kvinnor i maktpositioner på nationell nivå densamma som andelen kvinnor i styrelser, nämligen 33 procent.

Lagstiftningen banar väg för betydande förändringar. Lagstiftade kvoter i åtta EU-medlemsstater bidrog till att bryta glastaket ute på företagen och resulterade i fler kvinnor i ledande befattningar, vilket har ökat styrelsernas innovation, kreativitet och produktivitet. Direktivet om könsfördelning i bolagsstyrelser – som godkändes förra året – kommer förhoppningsvis att leda till fortsatta framsteg och spridningseffekter i andra EU-medlemsstater.

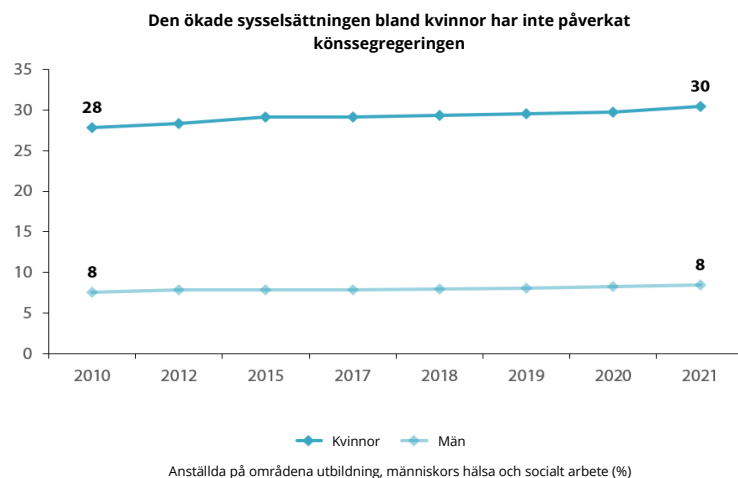
Nu behöver vi fler riktade åtgärder på nationell nivå för att påskynda framstegen på det politiska området, särskilt med tanke på valet till Europaparlamentet 2024.

Arbetsmarknadsaspekten – könssegregeringen på arbetsmarknaden har inte rört sig en tum och mer behöver göras

Det har gjorts framsteg på arbetsområdet, särskilt när det gäller flexibla arbetsmöjligheter. Det är dock slående att arbetsmarknaden fortfarande är lika könssegregerad i dag som för tio år sedan.

I takt med att den gröna och den digitala omställningen fortlöper skapas allt fler nya arbetstillfällen, vilket kräver omskolning och kompetensutveckling för att möta nya och föränderliga krav på arbetsmarknaden. Kvinnor är inte så involverade som de skulle kunna vara. De kommer sakta men säkert ikapp vad gäller efterfrågan på jobb inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, men andelen män inom områdena utbildning, hälsa och välfärd är oförändrad. Den gröna omställningen kommer inte bara att skapa en efterfrågan på kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik, utan den kommer också att skapa nya krav inom omsorgssektorn, där det råder brist på arbetskraft.

Är målet inom sikte?

Årets jämställdhetsindex visar att det är möjligt att göra framsteg, men att det krävs åtgärder på alla områden i livet och i samtliga medlemsstater för att dessa ska kunna upprätthållas. Det finns mycket kvar att göra och vi måste fortsätta att driva jämställdhetsfrågorna framåt. Det kan vi göra genom ett intersektionellt perspektiv, särskilt när det gäller klimatförändringar där olika individer och grupper upplever klyftor mellan könen. Kunskap leder till förändring.

Läs mer om jämställdhetsindexet här. [länk: <https://eige.europa.eu/gender-equality-index>]

Här kan du läsa rapporten om jämställdhetsindexet 2023 [länk: <https://eige.europa.eu/publications-resources/publications/gender-equality-index-2023-towards-green-transition-transport-and-energy>]

Här kan du läsa mer om EIGE:s fokus på att ta #3StepsForward för ett miljövänligt och jämställt Europa. [<https://eige.europa.eu/newsroom/green-deal-and-gender-equality>]

Se landsprofiler här [länk: <https://eige.europa.eu/sites/default/files/2023countryfactsheets.zip>]